

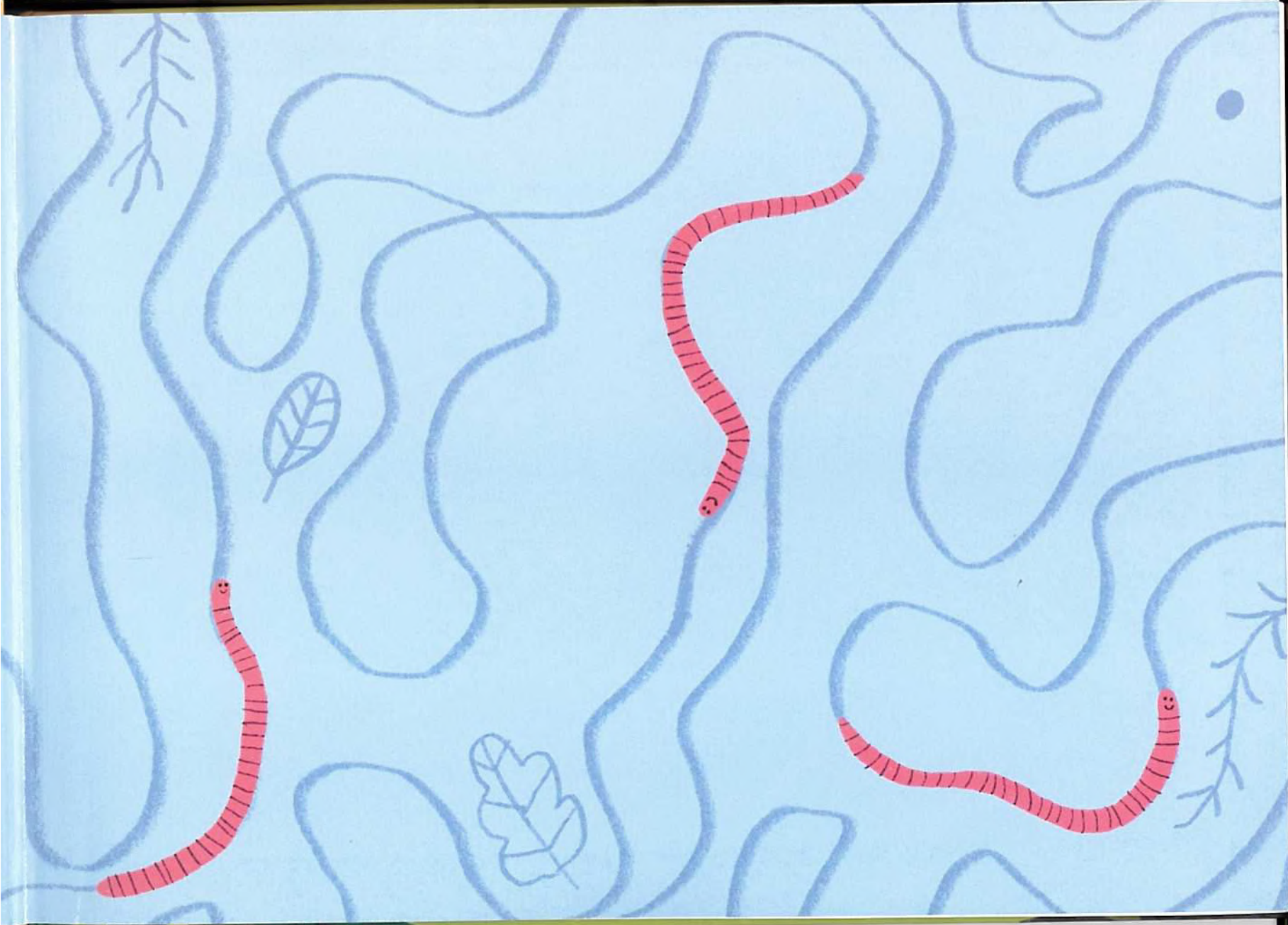
написала
КАТЕРИНА Міхаліцина

намалювала
Грєся Олійко

ЯКІВ

і МОКРИЙ ВЕЧІР

написала
Катерина Міхаліцина

намалювала
Грися Олійко

ЯКІВ

І МОКРИЙ ВЕЧІР

Львів
Видавництво Старого Лева
2021

Яків був дуже серйозним дощовим черв'яком. Він жив у нірці під землею. Залюбки слухав, як порипує коріння, просуваючись углиб. І як шарудять пагони, пробиваючись угору. Ретельно копав нові ходи. Вчасно снідав і вчасно вкладався спати. А по обіді грав у шахи сам із собою.

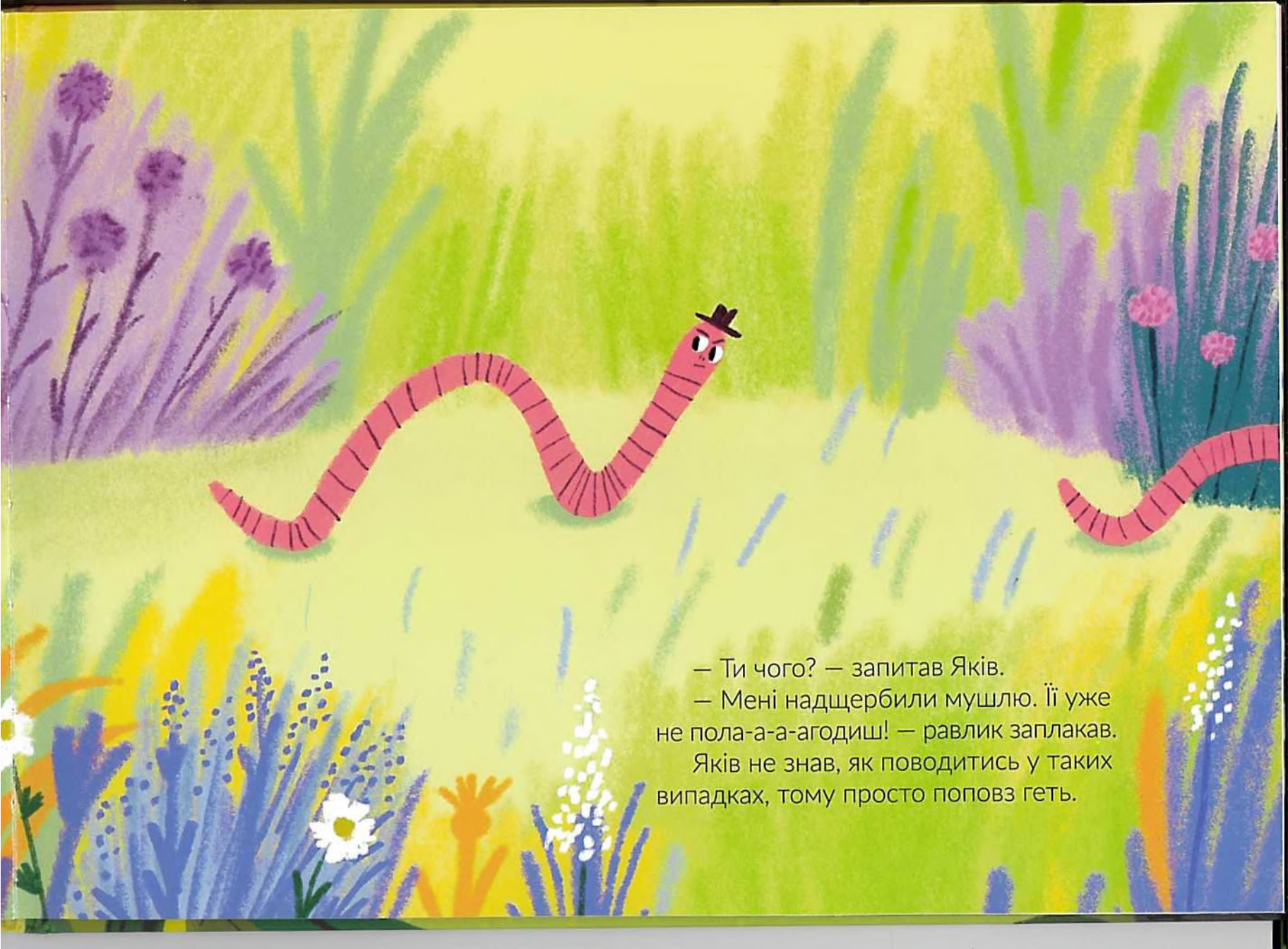
Як? А для чого тоді серйозному черв'якові хвіст?

Якось увечері Яків зголоднів і виповз на поверхню за кусником листка.

Рррррраз — і випростав тіло. Рррррраз — і підтягнув. Рррррраз — ой! Вперся носом у равликову мушлю. Равлик схлипнув.

— Ти чого? — запитав Яків.
— Мені надщербили мушлю. Її уже
не пола-а-а-агодиш! — равлик заплакав.
Яків не знав, як поводитись у таких
випадках, тому просто поповз геть.

— О, і ти плачеш? — здивувався черв'як, побачивши трав'яного коника. — А в тебе що сталося?

— Мені сусіда по травинці щойно сказав, буцім одна моя стрибуча ніжка коротша за іншу і це так негарно, що він навіть сидіти поруч зі мною не хоче, — зітхнув коник, і по його мордочці скотилася велика сльоза.

— Ну, то тобі самому більше місця буде! — відповів йому Яків і посунув уперед.

— А ви чого рюмсаєте?

Маленькі заплакані мокрички під трухлявою колодою аж роздратували Якова.

— Де наша мама? Де, де де?! — хором запищали ті. — Нам без неї стра-а-а-ашно!

— Тю, та он же вона! Їсти вам тягне. До речі, про їжу... — в животі у Якова кумедно забурчало, тому він поповз далі.

А далі Якову зустрівся жук-олень. У нього дивно блищали очі, й вигляд він мав теж якийсь дивний.

— Тобі хтось щось пошкодив? Чи образив тебе? А може, ти голодний або тобі страшно? — Яків не знав, що й думати.

— Тільки поглянь, які чудесні ромашки на нашому лузі! — пробурмотів жук.

— Ромашки?! — аж оторопів Яків. — До чого тут ромашки?..

— Краса — це так зворушливо! — додав жук-олень і поповз на замшілий камінь.

— Боляче — плачуть, страшно — плачуть, і від краси теж плачуть? Нісенітниця якась.

Яків був такий збентежений, що мало не прогавив дуже підходящого березового листка у себе під носом.

Усе. Негайно додому. І більше жодних сліз.

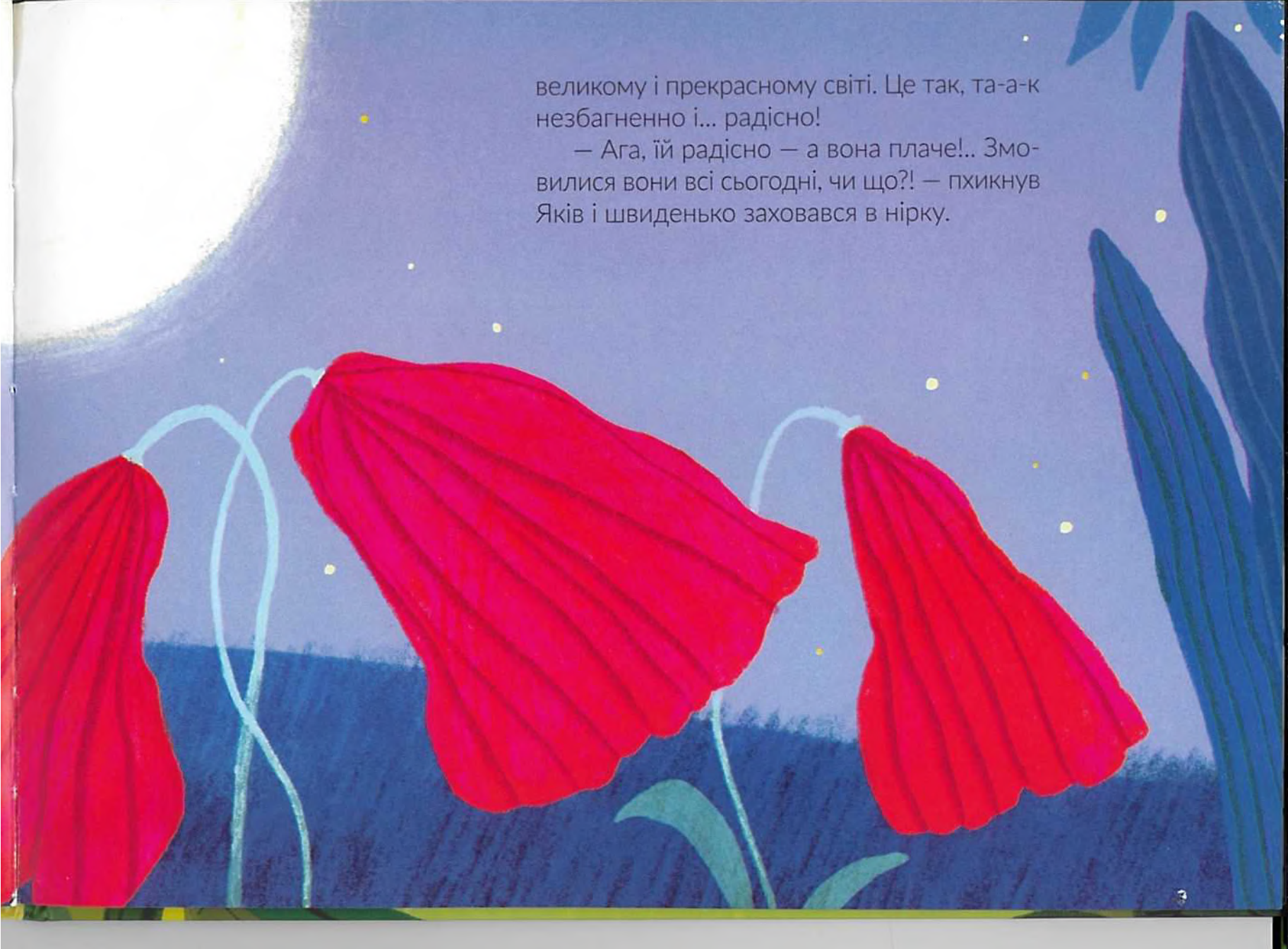

Дзуськи!

— О-о-о-о! І ти теж?! — не стерпів Яків,
побачивши сатурнію грушеву, що гойдалася
на китиці квітів.

— Ще вчора я спала у своєму коконі.
А тепер маю крила. І літаю! Літаю в цьому

великому і прекрасному світі. Це так, та-а-к
незбагненно і... радісно!

— Ага, їй радісно — а вона плаче!.. Змо-
вилися вони всі сьогодні, чи що?! — пхикнув
Яків і швиденько заховався в нірку.

Смаковитий листочок лежав у кутку кімнати. На столику самотньо стояли шахи. Але Якову нічого не хотілося. Йому ніби грудка в горлі застрягла, і все довкола тільки дратувало. Яка прикрість! У нього мав бути такий чудовий вечір, а тут...

Зненацька щось голосно зашаруділо. Вода!

«Хутчій нагору!» — подумав Яків і виповз на поверхню крихітним рятувальним тунелем.

Дощ періщив що було сили. Яків згорнувся вузликом у сховку під лопухом і мовчки дивився, як вода заливає його нірку, таку рідну й затишну.

— Я тобі дуже співчуваю. Інколи це так дістає — ремонтувати дім після кожнісінької зливи! — озвався хтось із-за стеблини.

Яків насупився. Звідки комусь знати, що він почуває?! Може, годі вже несподіванок на сьогодні?

Черв'як у картатій хустинці підсунувся ближче.

— Мене звати Макс. Можеш нічого мені не казати, я просто побуду біля тебе, поки закінчиться дощ. Гарзд?

І Яків, серйозний і розважливий Яків, раптом уявив, як плавають у вирі води його шахи, а тоді подумав про те, скільки доведеться шукати нового листочка, лагодити стіни у поруйнованій домівці — і... розплакався.

Макс співчутливо поплескав його по спині. Грудка, що застрягла в горлі, кудись зникла, ніби розчинилась. Якову стало так легко, що він відчув себе майже метеликом.

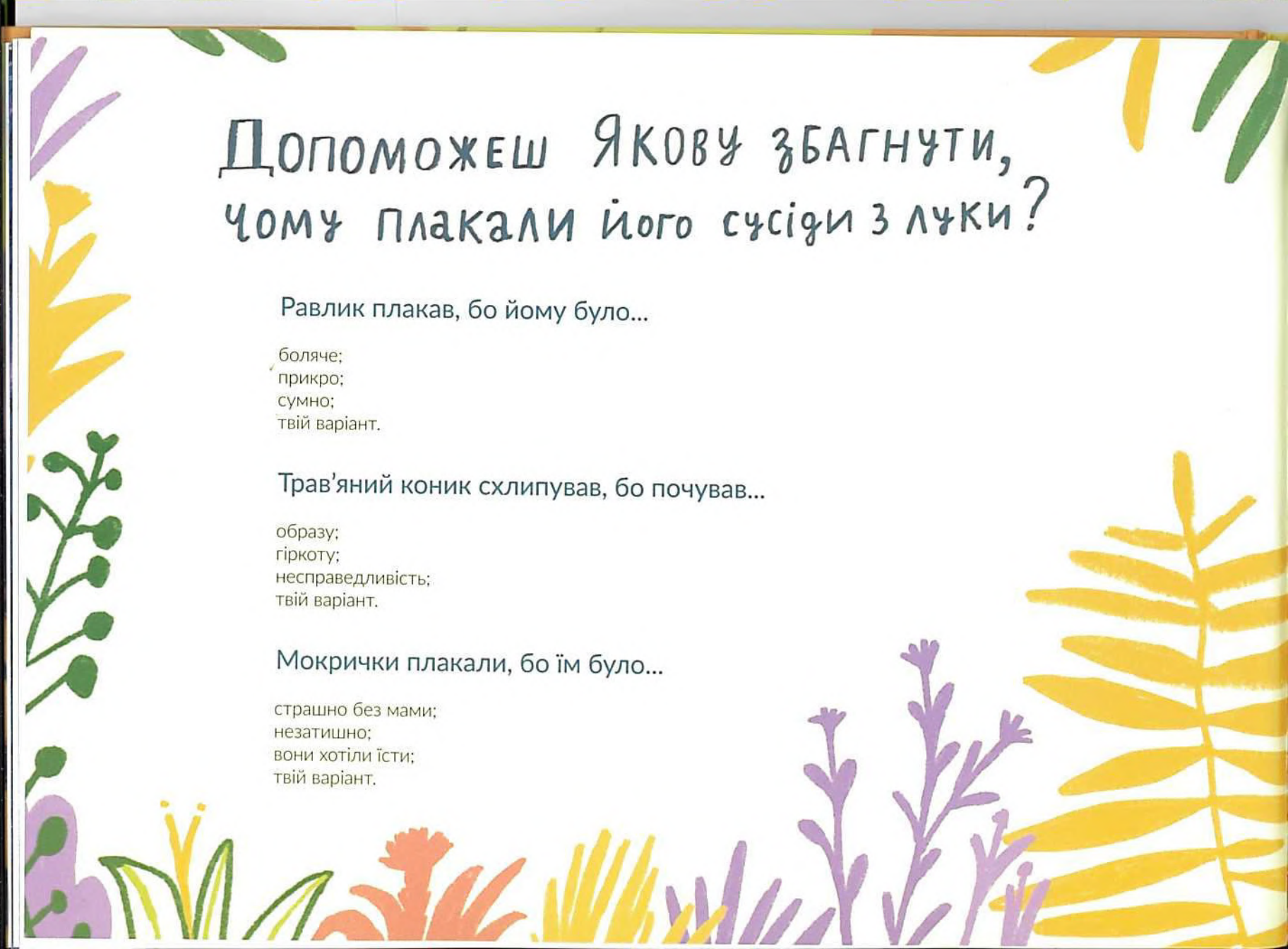
— Хочеш, я допоможу тобі прибрати в нірці, коли дощ ущухне? — запитав Макс.

Яків кивнув.

Як добре, що поруч є хтось, з ким можна пережити навіть наймокріший на світі вечір.

Допоможеш Якову збагнути, чому плакали його сусіди з луки?

Равлик плакав, бо йому було...

боляче;
прикро;
сумно;
твій варіант.

Трав'яний коник схлипував, бо почував...

образу;
гіркоту;
несправедливість;
твій варіант.

Мокрички плакали, бо їм було...

страшно без мами;
незатишно;
вони хотіли їсти;
твій варіант.

Жук-олень відчував...

зворушення;
розчулення;
захоплення;
твій варіант.

Сатурнія грушева переживала...

радість;
піднесення;
щастя;
твій варіант.

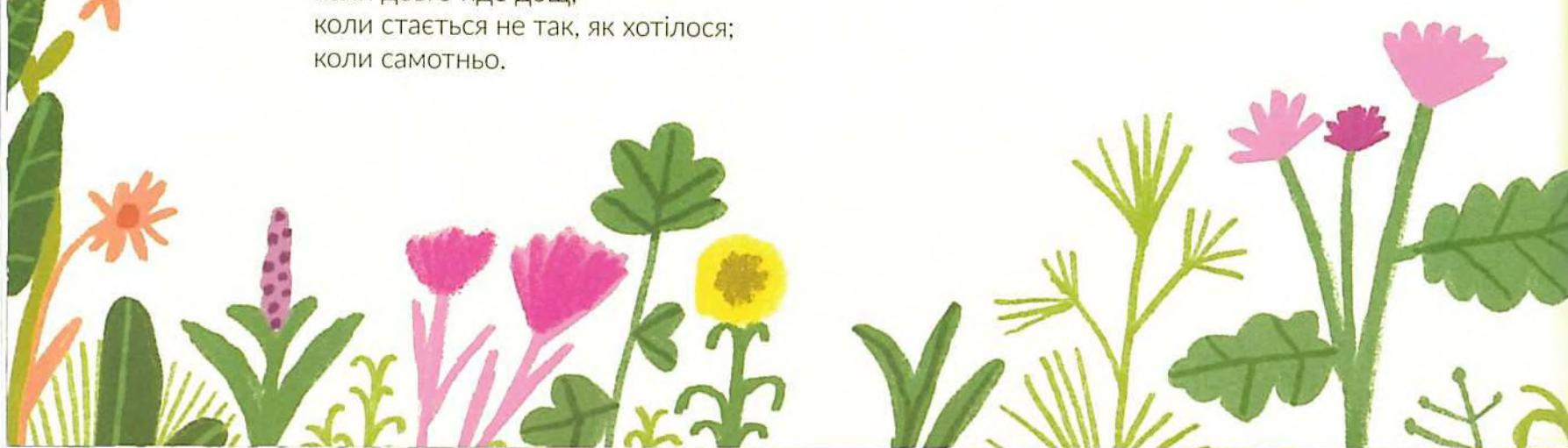
Що ж то за грудка застрягла у горлі Якова?

Тривога;
збентеження;
роздратування;
розчарування, що все пішло не так, як хотілося;
твій варіант.

Згодом, у чистій і сухій нірці Якова, вони з Максом вирішили скласти перелік тих ситуацій, «коли стаються сльози». Ось він:

коли сумно;
коли страшно;
коли дуже-дуже втомлений;
коли люто злий;
коли боляче;
коли нестерпно радісно;
коли когось жалієш;
коли дивишся на щось неймовірно гарне;
коли зворушений до глибини душі;
коли співчуваєш;
коли довго йде дощ;
коли стається не так, як хотілося;
коли самотньо.

КОМЕНТАР ПСИХОЛОГА

Дитина гірко плаче. І неважливо, з якої причини (впала, вдарилася, хтось образив, щось не вдалося). Малеча зі сльозами біжить до батьків. Настає момент істини.

Що почує дитина у відповідь? «Перестань, нема чого плакати. Заспокойся!»? За цими словами ховається послання: «Не відчувай! Твої почуття і твій біль — не важливі! Твій плач мені неприємний!». Дитина спробує плакати голосніше, щоб домогтися визнання свого горя. Але якщо чує таке часто, то справді намагатиметься заспокоїтися, тому що понад усе потребує близькості й прийняття батьків. А вони задоволені, тільки коли дитина тиха, спокійна. Переконання «я не вартий / варта любові, мій біль, мої сльози, мої почуття неважливі» зміцнюватиметься.

Якщо ж дитина почує: «Ти плачеш? Що сталося? Тобі боляче / сумно / прикро? Ходи, я обійму тебе», то зчитає послання: «Я бачу і приймаю твій біль і твої сльози. Я хочу допомогти тобі впоратися з цим і підтримати тебе. Ти і твої почуття важливі для мене. Я приймаю тебе». Тоді дитина ростиме з переконанням «я гідний / гідна любові, мої емоції та почуття важливі». Таке переконання — потужний рушій для формування здорової та сильної особистості.

Отже, коли дитина плаче, підтримайте її, покажіть, що бачите її біль та сльози, просто будьте поруч — і все минеться, малеча заспокоїться, а в її серці ростиме здорове переконання: «Я гідна / гідний любові, я і мої емоції важливі».

*Сусанна Качмар,
дитяча психіатриня,
психотерапевтка*

Літературно-художнє видання

КАТЕРИНА Міхаліцина

ЯКІВ І МОКРИЙ ВЕЧІР

Намалювала
Грися Олійко

Для дошкільного віку

УДК 821.161.2-1-93
М 69

Ілюстрації Грися Олійко

Головна редакторка Мар'яна Савка
Відповідальна редакторка Наталка Малетич
Літературна редакторка Марія Дзеса-Думанська
Художній редактор Іван Шкоропад
Макетування Андрій Бочко
Коректорка Анастасія Єфремова

Підписано до друку 21.07.2021.
Формат 100×70/16.
Гарнітура Lato. Умовн. друк. арк. 2,58.
Наклад 2000 прим. Зам. № 389/07

 **видавництво
СТАРОГО ЛЕВА**

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
видавців ДК № 4708 від 09.04.2014 р.

Адреса для листування:
а/с 879, м. Львів, 79008

Книжки «Видавництва Старого Лева»
Ви можете замовити на сайті starlev.com.ua
☎ 0(800) 501 508 ✉ spilnota@starlev.com.ua

Партнер видавництва

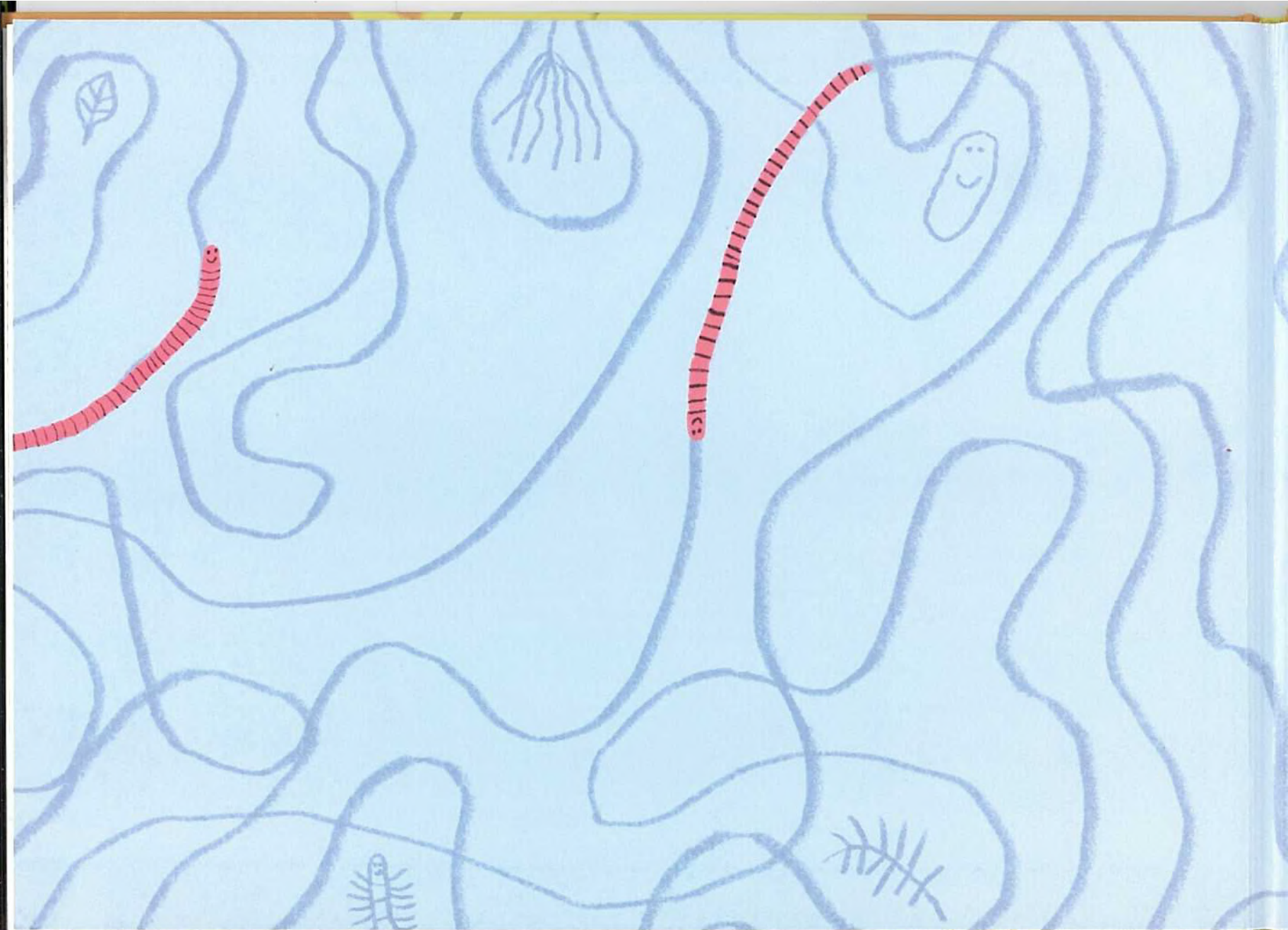
Надруковано у ПП «Юнісофт»
61036, м.Харків, вул. Морозова, 13 б
www.unisoft.ua
Свідоцтво ДК №5747 від 06.11.2017 р.

UNISOFT

© Катерина Міхаліцина, текст, 2021
© Грися Олійко, ілюстрації, 2021
© Видавництво Старого Лева, 2021

Усі права застережено

ISBN 978-617-679-944-3

Дощовий черв'як Яків вибрався з нірки у гарному настрої і поповз шукати собі вечерю. Та дорогою йому трапилися заплакані равлик, мокрички, метелик і жук-олень. Яків навіть розсердився, бо не міг зрозуміти, чому вони плачуть. Але невдовзі й самому Якову зібралось на сльози.

Книжка «Яків і мокрий вечір» допоможе дитині зрозуміти, чому ми іноді плачемо і що плакати – зовсім не соромно. Завдання наприкінці допоможуть дітям осмислити власні емоції та зрозуміти почуття інших.

